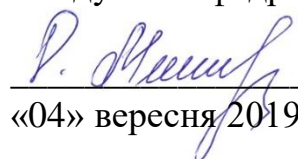

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради

Кафедра освітнього менеджменту, державної політики та економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

О.М.Мартиненко

«04» вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
Спеціальність	<u>073 Менеджмент</u>
Спеціалізація	<u>Освітній менеджмент</u>

Робоча програма навчальної дисципліни «Моніторинг якості освіти» складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 073 «Менеджмент» (КЗВО «ДАНУ» ДОР», 2018 р.), спеціалізація «Освітній менеджмент».

Розробник: Наказний М.О., професор кафедри освітнього менеджменту, державної політики та економіки, доктор педагогічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри освітнього менеджменту, державної політики та економіки.

Протокол від «04» вересня 2019 року №1

Завідувач кафедри

О.М. Мартиненко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС на рік - 3	07 Управління та адміністрування	Заочна форма навчання
		Нормативна
Загальна кількість годин на рік 90 год	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки перший
		Семестр – 2, 3
		Лекції – 10 год
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Практичні заняття – 6 год.
		Самостійна робота – 74 год.
		Індивідуальна робота – 0 год.
		Форма підсумкового контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: 21,6 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Упровадження моніторингових досліджень у всі сфери людської діяльності вимагає від фахівців нового покоління у галузі управління та адміністрування наявності знань, умінь і практичних навичок використання новітніх інформаційних систем і технологій. Сьогодні неможливо уявити ефективну роботу педагогічного працівника без знання основ роботи комп'ютера та комп'ютерних мереж, зокрема, Інтернету. Дослідження останніх років чітко показують, що саме моніторингові дослідження як фундаментальна наукова дисципліна покликана визначати напрями формування і розвитку глобального інформаційного суспільства, заснованого на знаннях.

Сучасні моніторингові дослідження існують не самі по собі, а є комплексною дисципліною, яка покликана створювати нові інформаційні технологічні підходи до дослідження показників якості освіти для вирішення проблеми в різноманітних сферах людської діяльності.

Навчальна дисципліна «Моніторинг якості освіти» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «Магістр», галузі знань 073 Менеджмент.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-трансферної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати магістр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни

«Моніторинг якості освіти», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу: засвоєння студентами цілісної системи теоретичних знань із моніторингу якості освіти, формування готовності до практичної діяльності майбутніх керівних кадрів з процесів оцінювання в освітній галузі і застосування практичних навичок у професійно-педагогічній діяльності.

Завдання дисципліни:

- сформулювати уявлення про професіоналізм, професійну компетентність педагога;
- окреслити науково-теоретичні засади професійної компетентності працівника освіти;
- спрямувати увагу студентів на необхідність вивчення технології здійснення моніторингу якості, його значущість для формування професійної компетентності майбутніх фахівців освіти;
- сформулювати алгоритм здійснення моніторингу якості підготовки і застосування результатів моніторингу для підвищення рівня професійної компетентності;
- навчити розробляти показники якості особистісно професійного зростання і різнобічного розвитку особистості;
- розкрити зміст поняття «моніторинг», «якість освітнього процесу», узагальнити основні характеристики моніторингу як методу оцінювання якості знань, з'ясувати стан проблеми оцінювання знань, умінь і навичок в сучасній теорії якості освіти;
- визначити та обґрунтувати критерії якості та рівні підготовки майбутніх педагогічних працівників закладів освіти .

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен:**

Знати:

- основні педагогічні поняття «професіоналізм», «професійна компетентність», «моніторинг», «якість освіти», «технологія», «тестові завдання»;
- усвідомлення взаємозв'язків між основними педагогічним поняттями;
- умови та закономірності успішного функціонування моніторингу якості у виховному процесі закладу освіти;
- принципи здійснення моніторингу та етапи здійснення моніторингу;
- методика організації моніторингу якості освіти з суб'єктами освітнього процесу.

Уміти:

- самостійно та вільно орієнтуватися в науково-теоретичних засадах професійної компетентності;
- обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем розробки та застосування моніторингових технологій у практиці роботи з суб'єктами освітнього процесу;
- прогнозувати, конструювати та моделювати роботу по створенню проектів моніторингу;

- формувати систему педагогічних поглядів та індивідуального стилю діяльності.

В результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен набути такі компетентності:** реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; застосовувати знання в практичних ситуаціях; проводити дослідження на відповідному рівні; генерувати свої ідеї; виявляти, ставити та вирішувати проблеми; діяти на основі етичних міркувань (мотивів), тобто формувати здатність особи успішно соціалізуватися, успішно провадити свою професійну діяльність.

Міждисциплінарні зв'язки: вивченню дисципліни передують “Освітній менеджмент”, “Освітні технології”, “Самоменеджмент” “Менеджмент організацій” разом вивчаються дисципліни “Інвестиційний менеджмент”, “Фінансовий менеджмент”, “Управління навчальною та виховною діяльністю”, “Управлінський консалтинг”, “Управління якістю”.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ПРОБЛЕМА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Становлення моніторингових досліджень.

Моніторинг в освіті. Перші моніторингові дослідження. Етапи становлення й розвитку моніторингу. Моніторинг як багаторівнева система діагностичних процедур. Основні завдання моніторингу.

Тема 2. Загальні питання моніторингу навчальної діяльності.

Визначення поняття моніторингу. Педагогічний моніторинг як форма організації збору, зберігання, обробки і розповсюдження інформації про діяльність педагогічної системи. Основні напрями освітнього моніторингу. Задачі та функції педагогічного моніторингу. Моніторинг як цілісний управлінський інструмент. Складові управлінського моніторингу. Класифікації освітнього моніторингу. Види моніторингу. Типи моніторингу.

Тема 3. Етапи моніторингових досліджень.

Поетапне проведення моніторингу. Визначення та характеристики етапів. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу. Моніторинг і профорієнтаційна робота в закладах освіти.

Тема 4. Створення моніторингової системи.

Визначення показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Показники, що характеризують результати моніторингу.

Змістовий модуль 2. МОНІТОРИНГОВА СИСТЕМА ЯКОСТІ ОСВІТИ

Тема 5. Педагогічний моніторинг як інструмент керування освітнім процесом.

Моніторинг освітнього процесу закладу освіти (на прикладі закладу освіти). Специфіка моніторингу якості освіти в закладі освіти. Використання рейтингу моніторингових досліджень.

Тема 6. Моніторинг систем управління якістю освіти закладу вищої освіти. Традиційний підхід.

Технології моніторингу якості освітнього процесу. Вимоги, функції, методи моніторингу якості вищої освіти. Історія становлення системи управління якістю закладу вищої освіти.

Тема 7. Використання сучасних статистичних методів в процесі моніторингу.

Педагогічні вимірювання – основа моніторингу освітньої діяльності. Типові задачі аналізу даних моніторингу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	усього	у тому числі			
лекц.		практ.	лаб.	інд.	с. р.
Змістовий модуль 1. МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ПРОБЛЕМА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ					
Тема 1. Становлення моніторингових досліджень	10	2			8
Тема 2. Загальні питання моніторингу освітньої діяльності	13	1	2		10
Тема 3. Етапи моніторингових досліджень	9	1			8
Тема 4. Створення моніторингової системи	13	2	2		9
Разом за змістовим модулем 1	45	6	4		35
Змістовий модуль 2. МОНІТОРИНГОВА СИСТЕМА ЯКОСТІ ОСВІТИ					
Тема 5. Педагогічний моніторинг інструмент керування освітнім процесом	15	2			13
Тема 6. Моніторинг системи управління якістю закладу вищої освіти	15	2			13
Тема 7. Використання сучасних статистичних методів у процесі моніторингу	15		2		13
Разом за змістовим модулем 2	45	4	2		39
Усього годин	90	10	6		74

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
1	Поняття педагогічного моніторингу. Мета. Задачі. Класифікація.	2	1, 2, 7, 17
2	Етапи моніторингових досліджень. Використання результатів моніторингу в профорієнтаційній роботі	2	3, 5, 12, 15
3	Педагогічний моніторинг як інструмент керування освітнім процесом	1	4, 6, 8, 9,10
4	Створення моніторингової системи	1	11, 13, 14, 16.
Усього годин		6	

6. Індивідуальне завдання – не передбачене
Курсова робота – не передбачена

7. Самостійна робота

№ теми	Назва теми та окремих питань з неї, винесених на самостійне вивчення	Обсяг, годин	Рекомендована література	Вид контролю
1	Складові системи збору, обробки і поширення інформації про стан освіти. Переваги і недоліки використання збору інформації освітньої діяльності. Обробка інформації щодо стану сучасної освіти в Україні.	10	3, 5, 12, 15	Підготовка тематичного реферату. Опитування під час консультації
2	Теоретичні положення використання моніторингу. Інструментарій моніторингових досліджень. Причинно-наслідкові схеми основних положень використання моніторингових досліджень.	10	13, 14, 16.	Підготовка тематичного реферату. Опитування під час консультації
3	Вимоги до ефективності моніторингової діяльності. Характеристика ефективності моніторингових досліджень. Загальні вимоги щодо ефективності моніторингових досліджень.	8	4, 6, 8, 9,10	Підготовка тематичного реферату. Опитування під час консультації
4	Моніторинг освітньої	10	6, 8, 13, 14,	Підготовка

	діяльності. Особливості моніторингу освітньої діяльності. Система рейтингових показників для роботи вчителя-предметника.		16.	тематичного реферату. Опитування під час консультації
5	Підсумково-діагностичний етап моніторингу. Основні етапи підсумково-діагностичного етапу. Особливості підсумково-діагностичного етапу моніторингу.	6	4, 7, 12, 15	Підготовка тематичного реферату. Опитування під час консультації
6	Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти. Основні елементи оцінки управління освітньою діяльністю. Функції моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти.	10	1, 2, 7, 17	Підготовка тематичного реферату. Опитування під час консультації
7	Сукупність структури і процедур, процесів і ресурсів, необхідних для реалізації управління освітою. Структура і процедури освітнього моніторингу. Реалізація управлінських функцій моніторингу освітньої діяльності.	10	13, 14, 16.	Підготовка тематичного реферату. Опитування під час консультації
8	Інформаційно-аналітична система управління освітнім процесом закладу вищої освіти. Індикатори інформаційно-аналітичної системи управління освітнім процесом.	10	4, 6, 8, 9,10	Підготовка тематичного реферату. Опитування під час консультації
	Всього:	74	-	-

8. Методи навчання

Під час організації навчального процесу з відповідної дисципліни використовувались наступні методи:

- лекції;
- практичні заняття;
- реферативні повідомлення;
- самостійне вивчення додаткового матеріалу з дисципліни;

- ділові та практичні ігри;
- тренінги;
- дискурсивні форми розгляду конкретних ситуацій;
- дебатні турніри;
- наукові семінари, навчальні конкурси.

9. Методи контролю

Тестовий контроль; усна повна відповідь на конкретне запитання; залік; усне опитування; письмова перевірка; попередній контроль; поточний контроль; стандартизований контроль, рейтинговий контроль.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Самостійна робота	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	60	100
4	2	4	2	4	2	2			

Відповідність оцінок 100-бальної, національної та європейської шкали

Оцінка за національною 4- бальною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Відмінно (відмінні знання з незначними помилками у відповідях)
Добре	82-89	B	Дуже добре (добрі знання з декількома помилками у відповідях)
	74-81	C	Добре (добрі знання з рядом помилок у відповідях)
Задовільно	64-73	D	Задовільно (задовільні знання зі значною кількістю недоліків та помилок у відповідях)
	60-63	E	Достатньо (знання задовольняють мінімальним критеріям)

Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно (потребується певний час для підготовки до перескладання)
	1-34	F	Незадовільно (обов'язковий повторний курс)

10. Рекомендована література

Основна

1. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи: Кол. монографія / Г.В. Єльнікова, Т.А. Борова, О.М. Касьянова, Г.А. Полякова та ін. / За загальною редакцією Г.В. Єльнікової. — Чернівці : Технодрук, 2009. — 572 с.
2. Ганеева Ж.Г. Определение понятия «мониторинг» в различных сферах его применения / Ж.Г. Ганеева — Режим доступу : http://www.lib.csu.ru/vch/8/2005_01/006.pdf
3. Демченко О.М. Концептуальні та процесуальні основи експериментальної технології діагностування творчих самостійних робіт студентів / О.М. Демченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Зб. наукових праць. — Вип. 3 (13) — К. : НПУ, 2005. — 290 с.
4. Звонников В.И. Современные средства оценивания результатов обучения: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В.И. Звонников, М.Б. Мельникова. — М. : Издательский центр «Академия», 2007. — 224 с.
5. Краснова Т.Д. Види моніторингу освіти / Т.Д. Краснова. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/5_NTSB_2007/Pedagogica/20362.doc.htm
6. Кузьмінський А.І., Єфименко В.І. Тест навчальних досягнень особистості як засіб педагогічного вимірювання: Навчальний посібник для викладачів ВНЗ, вчителів ЗОШ / А.І. Кузьмінський, В.І. Єфименко. — Черкаси : Видавничий відділ Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2002. — 64 с. (Електронний ресурс)
7. Моніторинг якості освітньо-виховної діяльності шкіл району. Метод рейтингової оцінки. (Районний методичний кабінет відділу освіти Чортківської районної державної адміністрації — 2009)
8. Кобзарь Б.С., Макарова Л.М. Обучение студентов диагностике воспитательной работы / Б.С. Кобзарь, Л.М. Макарова // Педагогика. — 1993. — № 9.
9. Березанская Н., Шурков В., Химичева Л., Хвостов К. Разработка системы психологического обследования и мониторинга универсальных умений в целях аттестации и подбора персонала / Н. Березанская, В. Шурков, Л.Химичева, К. Хвостов // Развитие личности. — 2002. — № 2. — С. 136–156 4. Бобак Н.В. Моніторинг якості освіти: міжнародний досвід / Н.В. Бобак. —

Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pedp/2010_1/65/met/Vobak.pdf.

10. Віткін Л., Хімичева Г. Методика оцінювання якості ключових процесів підготовки випускника ВНЗ / Л. Віткін, Г. Хімичева // Вісник Київського університету технологій та дизайну. — 2004. — № 1. — С. 123–128

11. Гуськова Н., Макаркин И., Салимова Т. Мониторинг качества образования / Н. Гуськова, И. Макаркин, Т. Салимова. — Режим доступу : <http://ISO9000.by.ru>

12. Карпенко Д.С., Карпенко О.М., Шлихунова Е.И. Автоматизированная система мониторинга — эффективное усвоение знаний и качества тестовых заданий / Д.С. Карпенко, О.М. Карпенко, Е.И. Шлихунова // Информатизация образования. — 2001. — № 2. — С. 69–85

13. Нуждин В., Каданцева Г. Стратегическое управление качеством образования / В. Нуждин, Г. Каданцева // Высшее образование сегодня. - 2003. - №5. — С. 6–10.

14. Посохова І., Авер'янова О. Система моніторингу в інженерно-педагогічному ВНЗ / І. Посохова, О. Авер'янова // Новий колегіум. — 2003. — № 1. — С. 19–21

15. Сидоренко О.Л., Раков С.А., Русанова Н.О. Міжнародні порівняльні моніторингові дослідження як інструмент вдосконалення національних систем математичної освіти / О.Л. Сидоренко, С.А. Раков, Н.О. Русанова — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mtpsa/2008/articles/Sidor.pdf 14.

16. Барахсанова Е. Педагогическая оценка готовности студентов к творческой деятельности/ Е. Барахсанова // Стандарты и качество. — 2003. — № 8. — С. 96–98

17. Бобак Н.В. Моніторинг якості освіти: міжнародний досвід / Н.В. Бобак. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pedp/2010_1/65/met/Vobak.pdf

Додаткова

1. Віткін Л., Хімичева Г. Методика оцінювання якості ключових процесів під-готовки випускника ВНЗ / Л. Віткін, Г. Хімичева // Вісник Київського університету технологій та дизайну. — 2004. — № 1. — С. 123–128.

2. Горленко О., Лобеева В., Можаяева Т. Повышение качества преподавания лекционных курсов на основе мониторинга исходной и текущей подготовки студентов / О. Горленко, В. Лобеева, Т. Можаяева // Качество, инновации, образование. — 2002. — № 3. — С. 34–38.

3. Нуждин В., Каданцева Г. Стратегическое управление качеством образования / В. Нуждин, Г. Каданцева // Высшее образование сегодня. — 2003. — № 5. — С. 6–10.

4. Посохова І., Авер'янова О. Система моніторингу в інженерно-педагогічному ВНЗ / І. Посохова, О. Авер'янова // Новий колегіум. — 2003. — № 1. — С. 19–21.

5. Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса: Методические основы / Ю.К. Бабанский. — М. : Просвещение, 1982. — 192 с.
6. Белкин А.С. Об изучении личности воспитанника / А.С. Белкин // Народное образование. — 1972. — № 1.
7. Кобзарь Б.С., Макарова Л.М. Обучение студентов диагностике воспитательной работы / Б.С. Кобзарь, Л.М. Макарова // Педагогика. — 1993. — № 1.
8. Лосева Н. Тестування в умовах багаторівневої підготовки фахівців вищій-школі / Н. Лосева // Освіта і управління. — 2002. — № 4. — С. 150–156
25. Ханна М. Управління виробництвом з метою задоволення споживача / М. Ханна. — Київ, 2003. — 225 с.
9. Звонников В.И. Современные средства оценивания результатов обучения: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В.И. Звонников, М.Б. Мельникова. — М. : Издательский центр «Академия», 2007. — 224 с.
10. Майоров А.Н. Теория и практика создания тестов для системы образования. (Как выбирать, создавать и использовать тесты для целей образования) / А.Н. Майоров. — М. : «Интеллект-центр», 2001. — 296 с.
11. Чельшкова М.Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов: Учебное пособие / М.Б. Чельшкова. — М. : Логос, 2002.

Інформаційні ресурси

1. Teacher Training, International Monographs on Mathematics Teaching Worldwide // Monograph 2. — Centre for Innovation in Mathematical Teaching, University of Exeter, United Kingdom, 2004. — 272 p.
2. Kassel Project, final report, International Monographs on Mathematics Teaching Worldwide // Monograph 3, 2004. — 130 p.
3. International Project on Mathematical Attainments — IPMA // International Monographs on Mathematics Teaching Worldwide, Monograph 4, 2004. — 292 p. 19. International comparative study in Mathematics teaching training.— CfBT, 2008, 40 p.p.